

ninger i saa Henseende, men det er i modfat Retning. Saaledes er det f. Ex. ifjor bestemt, at constituere de Lærere, der ikke tidligere have kunnet faae deres Løn før den sidste Dag i Maaned, nu skulle kunne have den den 1ste tilligemed de fast ansatte Lærere. Det Betænkelige for mig ved den nævnte Foranstaltning ligger navnlig deri, at det er begrundet i, at Communalbestyrelsen havde en Underbalance i sin Kæmnerkasse, eller at den havde Brug for flere Penge til sine Udgifter, og den troede nu passende at kunne indvinde dem i Aarets Løb derved, at den stadig vilde have disse 1,000 Rd., eller hvilken Sum det nu er, der maatte indkomme i en Maaned, een Maaned forud; men det er en Selsølg, at de Lærere, som ikke faae deres Løn den 1ste Dag i Maaned, men den sidste Dag, den første Gang maa leve i 2 Maaned med deres Familie af den Løn, som de hidtil have kunnet bruge i een Maaned. Dette er dog en Omstændighed, som peger hen i den Retning, at man kunde besværgte, at vedkommende Autoritet vilde benytte sig af den Myndighed, der, hvis det omhandlede Forslag ikke vedtoges, vilde blive givet den. Desuden er det Udvalget bekendt af forskjellige Andragender, der ere indgivne til det, at hele denne Sag fornemmelig er sat i Gang fra Communer, der vel tage et Hensyn til det pædagogiske Spørgsmaal, hvad jeg fuldstændigt billiger, men hvor der dog ogsaa tages det Hensyn, at man derved vilde spare Noget i Skoleudgifterne, som ellers ville blive for høie. Nu er det klart, at hvis dette Forslag ikke vedtages, kan der spares Betydeligt ved at ansætte Lærereinder, og jo flere der ansættes, desto Mere vil der spares. Derved er Udvalget blevet opmærksomt paa, at ved den Form, Lovforslaget har faaet ved 2den Behandling, kunde det misbruges, saa at det navnlig kunde blive til stor Skade for de nu ansatte Lærere. Ved 2den Behandling udtalte den ærede Minister, at han betvivlede, at Lærerne vilde komme til at finde sig bedre ved Udvalgets Forslag end ved Forslaget, som det var kommet fra Regjeringen. Derfor har Udvalget taget, under Overvejelse, om der ikke kunde gjøres Noget for at sikke Lærerne den, om ikke juridiske, saa dog moralske Ret til en forbedret Lønning, som de have erhvervet ved

at have tjent i en heel Deel Aar. Jeg skal, som sagt, ikke udtale mig om alle Ændringsforslagene, men der er dog et af dem, jeg endnu maa berøre, nemlig det, at Ansættelsen af Lærereinder skulde udvides til at finde Sted istedetfor Bilærere. Jeg har ikke ret forstaaet, hvad der menes ved Biskoler og Bilærere; men som det stiller sig for mig, maa der være tænkt paa store Kredse, hvor Skolerne ligge vidt spredte. Der er paa flere Steder i Sjælland saakaldte Omløbskoler eller Omgangsskoler, hvor en Lærer maa undervise f. Ex. 3 Dage om Ugen i den ene og 3 Dage i den anden. I lignende mere thyndt befolkede Egne er der Skoler, hvor der kun undervises om Vinteren, og hvor Børnene om Sommeren gaar til en anden Skole, som ligger længere borte, men som de ikke kunne besøge om Vinteren, fordi Veien da er for lang. Ved disse Biskoler antager jeg saaledes, at der tænkes paa selvstændige Skoler for Drengene og Piger. Men naar det ærede Medlem for Biele Amts 2den Valgtreds (Berg) har talt om, at det kun var for Piger og mindre Drengene, at Lærereinder vilde blive ansatte, kan jeg ikke troe, at det kan være hans eller i alt Fald andre Medlemmers Mening, at Lærereinder skulde være stiftede til at undervise Drengene til Confirmationsalderen, hvilket imidlertid efter min Mening vilde blive Følgen, naar de skulde være selvstændige Skolebestyrere eller være ansatte ved en saadan Skole, hvor alle Børn, baade Drengene og Piger, skulde søge hen. Det vilde være meget ønskeligt, om de Herrer, der have stillet Forslaget om Biskoler, og flere vilde udvikle, hvorledes det er at forstaae, om ikke Meningen er, at Lærereinderne vilde komme til at undervise baade Drengene og Piger, og det til Confirmationsalderen. For jeg har faaet Klarhed herom, kan jeg ikke bestemme mig til at stemme for eller imod dette Forslag.

Bærtelsen: Den ærede Minister sagde i sit Foredrag, at hvad enten man ønskede, at Skolevæsenet skulde være en Stats sag eller en Communesag, var saa Meget dog vist, at den Oplysning og det Dannelsesstrin, som den danske Almuestand staaer paa for Dieblilket, er Statskolens Bærf, og det skal jeg